

Magyarország Alkotmánybírósága részére
1535 Budapest, Pf. 773.

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

4400 Nyíregyháza
Toldi u. 1.

Tárgy: alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Szigeti János Géza (

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Szám: IV/2160-0/2015	
Kezelt: 2015 JÚL 13.	
Előadó: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 6+ benyújtás	

██████████) alkotmányjogi panasszal fordulok a tisztelt Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak postai úton érkezett és 2015. május 4. napján átvett 10.K.27.325/2014/6. számú ítélete ellen, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján

k é r e m,

hogy a tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjen megállapítani, hogy a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítélete alaptörvényellenes, ezért azt szíveskedjen megsemmisíteni.

I. Tényállás

Mándokon 2009. február 10. napján ██████████ eladótól megvásároltam a ██████████ hrsz. alatti ingatlant 1.000.000,- Ft vételárért. A szerződés 7. pontjában nyilatkoztam arról, hogy regisztrációs igazolással rendelkező östermelő vagyok, vállaltam, hogy az ingatlant 5 évig nem idegenítem el, azt mezőgazdasági célra hasznosítom, melyre tekintettel illetékmentességet kérelmeztem az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) akkor hatályos 26. § (1) bekezdés p) pontja alapján. Az APEH Észak-alföldi Regionális Igazgatósága a 2009. március 3. napján hozott 8072961999 számú fizetési meghagyásában kérelmemnek megfelelően illetékmentességet biztosított részemre.

Az I. fokú adóhatóság 5 év elteltével ellenőrizte a vállalás teljesítését, és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adóigazgatósága 2014. április 3. napján hozott 5895814062 számú határozatában 200.000,-Ft összegű illetékfizetési kötelezettséget állapított meg a terhemre, arra hivatkozással, hogy álláspontja szerint nem teljesítettem az illetékmentesség azon feltételét, miszerint az ingatlant 5 évig nem idegeníthetem el, azon vagyoni értékű jogot nem alapíthatok. Ezt a megállapítást az Adóhatóság arra alapozta, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága tájékoztatása szerint az ingatlan bejegyzett

erdőgazdálkodója 2009. február 10. és 2014. február 10. közötti időszakban Szakszon Sándor volt.

Az I. fokú adóhatóság ebből azt a következtetést vonta le, hogy nem teljesítettem azon kötelezettségemet, miszerint az illetékmentességgel érintett ingatlant 5 évig magam fogom mezőgazdasági őstermelőként mezőgazdasági célra hasznosítani. Ezért az I. fokú adóhatóság az adásvételi szerződésben foglalt vételár alapul vételével, terhemre az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontja alapján, az egyébként fizetendő illeték kétszeresének megfelelő összegben 200.000,-Ft visszerhes vagyonátruházási illetéket szabott ki.

Az I. fokú határozattal szemben fellebbezéssel éltem a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága Hatósági Főosztálya felé, és kértem a határozat megváltoztatását.

Fellebbezésemben előadtam, hogy álláspontom szerint nem felel meg a tényeknek az I. fokú adóhatóság azon megállapítása, miszerint 5 éven belül eladtam volna az ingatlant, vagy azon vagyoni értékű jogot alapítottam volna. Ha átruházás történt volna, azt okiratra vagy ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre alapozva állapíthatta volna meg az adóhatóság, átruházás azonban a mai napig nem történt. A vagyoni értékű jogokat az Itv. 102. § (1) bekezdésének d) pontja határozza meg taxatív felsorolással, melyek között az erdőgazdálkodói jogviszony nem szerepel. A felsorolás alapján csak a földhasználat, a haszonélvezet, a használat joga tekinthető vagyoni értékű jognak, mely fogalmakat az anyagi és egyéb eljárási jogszabályok határoznak meg, így különösen az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) és az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.). A földhasználat ennek értelmében nem bármiféle kötelmi jogcímes használatot (pl.: bérlet, haszonbérlet, haszonkölcsön) jelent, hanem kizárólag a Ptk. 155. §-ban meghatározott és az Inytv. 16. § c) pontjában definiált földhasználati jogot jelenti. Hasonlóképpen, a haszonélvezet és a használat jogát a Ptk. 157-165 §-i és az Inytv. 16. § d) pontja alapján kell és lehet értelmezni. Ezen túlmenően, álláspontomat támasztja alá az is, hogy az Inytv. vizsgált időszakban hatályos 3. § (2) bekezdése alapján az Itv. 102. § (1) bekezdés d) pontjában felsorolt földhasználat, haszonélvezet, használat jogát csak az okiraton alapuló bejegyzés keletkezteti. Így erre vonatkozó ingatlan-nyilvántartási bejegyzés hiányában ilyen jogokat senki javára nem alapíthattam – mint ahogy tényszerűen nem is tettem.

Hivatkoztam továbbá arra, hogy az erdőgazdálkodói nyilvántartásban foglaltakkal szemben az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 17. § (3) bekezdése alapján ellenbizonyításnak van helye. Ennek érdekében, fellebbezésemhez csatoltam az adásvételi szerződést, mint teljes bizonyító erejű magánokiratot, melynek 3. pontja alapján 2009. február 10. napjától kezdődően én váltam az ingatlan birtokosává, azt én használtam, viseltem terheit. Csatoltam továbbá az eladó és saját magam teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatát, melyben egyezően kijelentjük, hogy az ingatlannal kapcsolatos tényleges birtoklási, használati és hasznosítási állapot a szerződésnek megfelelően jött létre, azaz az erdőt 2009. február 10. napjától kezdődően kizárólag én birtokoltam és használtam. Nyilatkoztunk arról is, hogy közös mulasztás következményeként nem intézkedtünk az erdőgazdálkodói-nyilvántartás megváltoztatásáról.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága Hatósági Főosztálya a 2051965394 számon hozott határozatában fellebbezésemet elutasította és az I. fokú határozatot annak indokai alapján helybenhagyta.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága Hatósági Főosztály, mint alperes ellen, a 2051965394 iktatószám alatt meghozott, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adóigazgatósága által 5895814062 számon illetékfizetési kötelezettség tárgyában hozott I. fokú határozatot helybenhagyó, 2014. július 7. napján kézhez vett, jogerős, II. fokú határozattal szemben keresetet nyújtottam be a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt. Keresetlevelemben előadtam, hogy az ltv. illetékkötelezettség keletkezésekor hatályos 26. § (1) bekezdésének p) pontja úgy rendelkezik, hogy mentes az illeték alól a külön jogszabály alapján a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs igazolással rendelkező, mezőgazdasági tevékenységet végző magánszemély termőföldvásárlása, feltéve, ha az így vásárolt termőföldet a vásárlástól számítva legalább 5 évig nem idegeníti el, azon vagyoni értékű jogot nem alapít, és egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként a termőföldet mezőgazdasági célra hasznosítja. Az illetékmentességnek tehát az a feltétele, hogy az arra jogosult regisztrációs igazolással rendelkező mezőgazdasági tevékenységet végző személy maga hasznosítsa a termőföldet, ugyanakkor nem feltétele az illetékmentesség igénybevételének az erdőgazdálkodói nyilvántartásban történő szereplés.

Álláspontom szerint, teljes bizonyító erejű magánokiratokkal hitelt érdemlően bizonyítottam, hogy az erdőgazdálkodói-nyilvántartással szemben a tényleges állapot megfelel az adásvételi szerződés 7. pontjában tett az ltv. 26. § (1) bekezdés p) pontjára alapított nyilatkozatomnak, az illetékmentesség feltételeit tehát teljesítettem. Fentiek miatt álláspontom szerint erre vonatkozó tényállási elemeket nélkülöző, egyébként pedig az ltv. 26. § (1) bekezdésének p) pontjába ütköző megállapításokat tett az I. és a II. fokú adóhatóság.

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítéletében a keresetemet elutasította.

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság álláspontja szerint a vonatkozó jogszabályhely nyelvtani értelmezéséből az következik, hogy a felperesnek kellett az erdőt egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként hasznosítania. Márpedig a régi erdőtörvény *(az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény)* 13. § (1) bekezdése szerint az erdőgazdálkodó: az erdő tulajdonosa, vagy az erdőgazdálkodási tevékenységet folytató jogszerű használó. Az erdőgazdálkodás fogalmát a régi erdőtörvény 7. §-a fejt ki, az az erdőnek a régi erdőtörvény 2. §-ában foglaltak szerinti fenntartására, közcélú funkcióinak biztosítására, őrzésére, védelmére az erdővagyon bővítésére, valamint az erdei haszonvétek gyakorlására irányuló tevékenységek összességét jelenti. Ebből következően erdőgazdálkodóként a nyilvántartásba vett személy tekinthető, aki dologi vagy kötelmi jogcímen az erdő használatára jogosult. Peradat az, hogy erdőgazdálkodóként [REDACTED] [REDACTED] került bejegyzésre, így ő tekinthető az erdőterület használójának, valamint az erdei haszonvétek gyakorlójának, azaz az erdő hasznosítójának. A fentiek alapján a felperes tulajdonosi jogokat gyakorolt, de a régi erdőtörvény értelmében annak nem használója, tehát nem erdőgazdálkodó. A használat, hasznosítás igazolására a közhiteles nyilvántartás alapján került sor, ennél fogva jogszerűen járt el az alperes akkor, amikor a nyilvántartás adatai alapján győződött meg az ltv. 26. § (1) bekezdése p) pontjában foglalt feltételek teljesüléséről.

II. Jogsérelem

A fentiek alapján az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordulok az Alkotmánybírósághoz. Álláspontom szerint a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kifogásolt 10.K.27.325/2014/6. számú ítélete ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, valamint ezzel összefüggésben az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, R) cikk (1)-(2) bekezdéseivel, valamint az Alaptörvény 28. cikkével.

Véleményem szerint az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjában rögzített illetékmentességnek az a feltétele, hogy az arra jogosult regisztrációs igazolással rendelkező mezőgazdasági tevékenységet végző személy maga hasznosítsa a termőföldet, ugyanakkor a p) pont nem tartalmazta azt és az abban foglalt feltétel nem is értelmezhető úgy, hogy az illetékmentesség igénybevételének a feltétele az erdőgazdálkodói nyilvántartásban történő szereplés.

Különösen nem tartalmazta sem az Itv. hivatkozott rendelkezése, sem az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvénynek („Art.”) a bizonyítási eszközöket nevesítő 97. §-ának (5) bekezdése azt a megszorító rendelkezést, hogy az Itv. 26. § (1) bekezdésének p) pontjában szereplő „maga hasznosítja” törvényi feltétel megvalósulása kizárólag az erdőgazdálkodói nyilvántartás adataival igazolható, és annak igazolására semmilyen más bizonyítás nem fogadható el. Ellenkezőleg, az Evt. fentebb hivatkozott 17. § (3) bekezdése alapján az erdőgazdálkodói nyilvántartásban foglaltakkal szemben ellenbizonyításnak van helye, az Art. 97. § (5) bekezdésében szereplő felsorolás a „különösen” szó használata révén csak példálózó és nem kimerítő jellegű felsorolást ad, míg a (6) bekezdés az adóhatóság kötelezettségévé teszi az adózó javára szolgáló tények felderítését is a tényállás tisztázása során. Ahol és amennyiben a jogalkotó a bizonyítás eme szabadságát korlátozni kívánta, ott azt a jogbiztonság és jogállamiság követelményét kielégítő módon, egyértelmű és taxatív felsorolással megtette (pl. a becslési eljárásban az Art. 109. § (3) bekezdésében foglaltakkal). Az Itv. 26. § (1) bekezdésének p) pontjában szereplő „maga hasznosítja” törvényi feltétel bizonyíthatóságával kapcsolatban azonban nem található a bizonyítékokra vonatkozó semmiféle korlátozás.

Ehhez képest egy olyan, a bizonyítási rendszert indokolatlanul leszűkítő és ezáltal az Itv-ben meghatározott mentességi feltételeket is megszorító módon értelmező adóhatósági jogalkalmazási gyakorlattal állok szemben, melynek jogszabályi alapja nincs, ezért a jogszabályok ismeretében arra sem a jogügylet megkötésének időpontjában, sem pedig a későbbiekben nem lehetett felkészülni. A kizárólag utólag, az öt éves törvényi időszak végén megismert ellenőrzési szempontoknak így annak ellenére sem tudok megfelelni, hogy egyébként az erdővásárlási szerződéseim alapján, és az általam folytatott tevékenység alapján is a vásárlástól kezdődően magam hasznosítottam az erdőt, tehát a törvényben előírt feltételeket teljesítettem.

Álláspontom szerint súlyosan sértené a jogbiztonságot, hogy az adóhatóság, rajta keresztül az állam azt várná el az állampolgárától, hogy a jogkövető magatartása elhatározásakor, azaz az illetékmentességi nyilatkozat megtételekor számoljon egy olyan jogszabályi rendelkezéssel, illetve annak olyan tartalmú értelmezésével, amit akkor még nem ismer, mert az akkor még nem létezett.

Amennyiben ugyanis az adóhatóság a jogszabály jelenlegi, a megtámadott határozatában rögzített értelmezését képviselte volna 2009-ben,

illetékmentességben nem részesíthetett volna engem, tekintettel arra, hogy a kérelem benyújtásakor sem szerepeltem az erdőgazdálkodói nyilvántartásban.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely – egyebek között – megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani (Forrás: 34/2014. (XI. 14.) AB határozat). A jogbiztonság megköveteli a jogszabályok olyan világos és egyértelmű fogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel, ahhoz igazíthassa döntését és magatartását, s számolni tudjon a jogkövetkezményekkel. Ideértendő az is, hogy ki lehessen számítani a jogszabály szerint eljáró más jogalanyok és állami szervek magatartására. (Forrás: 11/1992. (III. 5.) AB határozat)

Az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjában foglaltakkal összefüggésben a bíróság részéről az adóhatósági állásponttal megegyező megítélés ebben az ügyben már nemcsak jogértelmezési, hanem *contra legem* jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelentett. A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.

A fentiek alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjen megállapítani, hogy a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján szíveskedjen megsemmisíteni.

Adataim nyilvános kezeléséhez és az indítvány nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

III. Az indítvány befogadhatóságának feltételei:

Véleményem szerint az indítványomban teljesülnek az Abtv. 52. § (1) bekezdésében, 27. §-ában, 30. § (1) bekezdésében és 29. §-ában, az indítvány befogadhatóságával összefüggésben előírt feltételek.

1.) A befogadhatóság törvényben előírt formai követelményei: az indítvány határozott kérelmet tartalmaz az alábbiak szerint:

- megjelöli az Abtv. 27. §-át, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont];
- tartalmazza az eljárás megindításának az indítványban szereplő indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét: a jogbiztonság sérelmét jelenti, hogy az adóhatóság, továbbá a bíróság azt várja el az állampolgártól, hogy a jogkövető magatartása elhatározásakor, azaz az illetékmentességi nyilatkozat megtételekor számoljon egy olyan jogszabályi rendelkezéssel, illetve annak olyan tartalmú értelmezésével, amit akkor még nem ismer, mert az akkor még nem létezett. [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont];

- a tisztelt Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntésként a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítéletét jelölöm meg [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont];
- indítványom az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, ezzel összefüggésben az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, R) cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Alaptörvény 28. cikke sérelmét állítja [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont];
- a sérelmezett bírói döntés alaptörvény-ellenességét azzal indokolja, hogy a jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, a jogbiztonság megköveteli a jogszabályok olyan világos és egyértelmű fogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel, ahhoz igazíthassa döntését és magatartását, s számolni tudjon a jogkövetkezményekkel. Ideértendő az is, hogy ki lehessen számítani a jogszabály szerint eljáró más jogalanyok és állami szervek magatartását, a kifogásolt ítéletben megjelent bírói jogértelmezés pedig ennek a követelménynek nem felel meg [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont];
- az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont];
- az indítvány megjelöli az indítványozó magánszemély nevét és lakóhelyét, továbbá az indítványozó nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy adatainak nyilvános kezeléséhez és az indítvány nyilvánosságra hozatalához hozzájárul [Abtv. 52. § (5) bekezdés].

2.) Az indítvány mellékleteként megküldöm az Alkotmánybíróság részére azokat a dokumentumokat, amelyek az indítványomban foglaltakat igazolják:

- az adásvételi szerződés másolatát,
- eladó és saját magam teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatát, melyben egyezően kijelentjük, hogy az ingatlannal kapcsolatos tényleges birtoklási, használati és hasznosítási állapot a szerződésnek megfelelően jött létre, azaz az erdőt 2009. február 10. napjától kezdődően kizárólag én birtokoltam és használtam;
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adóigazgatósága 2 5895814062 számú határozatát;
- az I. fokú határozattal szemben előterjesztett fellebbezést;
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága Hatósági Főosztálya a 2051965394 számon hozott határozatát;
- a II. fokú határozat felülvizsgálata iránt benyújtott keresetet;
- a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítéletét [Abtv. 52. § (6) bekezdés].

3.) A befogadhatóság törvényben előírt tartalmi feltételei:

3.1.) Az ügyben egyedileg érintve vagyok, hiszen a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítélet meghozatalára a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága Hatósági Főosztálya a 2051965394 számon hozott határozata bírósági felülvizsgálata iránt benyújtott keresetem elbírálása eredményeképpen került sor [Abtv. 27. §].

3.2.) A bírói döntés alaptörvény-ellenessége, illetve az Alaptörvényben biztosított jogok sérelme: elsődlegesen a kiszámíthatóság és a jogbiztonság követelményével

teljesen ellentétes jogértelmezés a hatóságok és a bíróság részéről kétszeres illetékfizetési kötelezettséget eredményezett számomra, másodsorban pedig a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta az alaptörvény-ellenes bírói jogértelmezése miatt [Abtv. 27. § a) pont].

3.3.) A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítélete tájékoztatást tartalmazott arról, hogy ellene fellebbezésnek nincs helye, továbbá a Pp. 340/A. § (2) bekezdés a) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak az adóhatóságnál fennálló, továbbá az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító ügyekben, ha a közigazgatási hatósági ügyben vagy a bíróságot kiszabó határozatban megállapított fizetési kötelezettség, illetőleg kártalanítási összeg az egymillió forintot nem haladja meg, így a további jogorvoslati, illetve perorvoslati lehetőség jogszabályi feltételei esetemben nem állnak fenn, a jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem. [Abtv. 27. § b) pont].

3.4.) A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.325/2014/6. számú ítéletét jogi képviselőm 2015. május 4. napján vette kézhez [Abtv. 27. § b) pont].

3.5.) Álláspontom szerint az alaptörvény-ellenesség a bírói döntést érdemben befolyásolta, ugyanis a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az általam vitatott jogértelmezés miatt utasította el a keresetemet [Abtv. 29. §].

A fentiek alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot alkotmányjogi panaszom befogadására és érdemi elbírálására.

Nyíregyháza, 2015. június 30.

Tisztelettel:

Szigeti János Géza
képv.:

